Nº. 3157 | 1857

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. (Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 21 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 September.

De op handen zijnde verkiezing in het distrikt Amersfoort van een lid der Tweede Kamer blijft de aandacht gespannen houden. *Fakkel*, *Kerkelijke Courant* en *Amersfoortsche* [illegible], om maar [illegible] men voor den onwaardeerbaren van Hoogstraten, den sekretaris van *Unitas*, te winnen: het laatst genoemde blad gaat zoo ver van, naar aanleiding der aanstaande verkiezing, te verklaren, dat »de welvaart des Vaderlands op het spel staat." *Unitas* derhalve triomfeere in de persoon van haren sekretaris — of het is met de welvaart van Nederland gedaan! Wie zou het ooit gedroomd hebben!

Een ander middel, waardoor het welslagen der prachtige kandidatuur, door de geheime genootschappen vooruitgezet, moet bevorderd worden, schijnt te zijn het brengen van verdeeldheid in de rijen der voorstanders van de tegenwoordige orde van zaken. Kon men te weeg brengen, dat de ordelievende kiezers zich verdeelden op den heer Engelen en op eenen anderen kandidaat, dan werden daardoor de kansen voor den sekretaris van *Unitas* verhoogd. Van daar, naar wij meenen, dat door het orgaan van den prezident van *Unitas*, niet de kandidatuur van den sekretaris van dat genootschap, maar wel die van den heer van Hasselt geprezen en aanbevolen wordt. Onder andere omstandigheden zou de kandidatuur van den heer van Hasselt ook ons allezins gewenscht zijn: bedriegen wij ons niet, dan heeft hij niet verdiend door het *Tielsche Weekblad* geprezen te worden. Doch 't mag verondersteld worden, dat het orgaan van den heer van Dam van Isselt hem alleen huldigt als »een eerlijk en gemoedelijk vertegenwoordiger des volks, een warm Protestant, maar met christelijke liefde en verdraagzaamheid in het [illegible] geene partij behoorende, maar een opregt vriend van zijn vaderland en van het huis van Oranje, gehecht aan onze grondwettige instellingen en een eerlijk voorstander van *regt voor allen*," — ten einde de kiezers op een dwaalspoor te brengen en hunne stemmen te verdeelen over de heeren Engelen en van Hasselt. En daarom kunnen wij dan ook onze vrienden niet dringend genoeg waarschuwen op hunne hoede te zijn ter vermijding der hun gespannen strikken en niet af te gaan op den raad van hunnen meestverklaarden tegenstander; maar als één man overal in het gansche distrikt te stemmen voor den heer

MR. A. W. ENGELEN.

Het toevloeijen van nieuwe dépêches betreffende britsch-Indië blijft aanhouden.

Die thans gepubliceerd zijn geworden, zijn aangebragt door de Kalkutta-mail, die den 10ⁿ Augustus Kalkutta, den 17ⁿ Madras, den 21ⁿ Porte delle Galle en den 3ⁿ Sept. Aden verliet. Den 11ⁿ kwam die mail te Alexandrië aan; eergisteren, den 17ⁿ, te Triëst en te Marseille, van welken dag ook — wat opmerking verdient — de dépêches van Cagliari zijn, door de engelsche Regering openbaar gemaakt.

"Die dépêches intusschen bevestigen allezins den ongunstigen indruk door vroeger ontvangen berigten bij velen te weeg gebragt, dermate, dat nu eindelijk zelfs de engelsche ministerieële bladen het zorgwekkende van den toestand niet langer verhelen kunnen. Zij wanhopen daarom nog geenszins aan de eindelijke zegepraal der britsche wapenen; doch ontveinzen evenmin, dat de staat van zaken, gelijk die achtervolgens aan 't licht is gekomen, tot sombere beschouwingen stemmen moet.

Naar aanleiding van wat sedert gisteren ter onzer kennis is gekomen, stippen wij in de eerste plaats aan, dat het opbreken van het beleg voor Delhi niet bevestigd wordt door wat van de Kalkutta-mail tot dusverre gepubliceerd is. Evenmin vinden wij daarin bevestigd het berigt van den dood van generaal Read, of dat van de ziekte van generaal Colin Campbell.

Daarentegen wordt er ten volle door bevestigd, dat generaal Havelock, wegens den door de cholera geteisterden gezondheidstoestand van zijne troepen, in plaats van naar Lucknow op te rukken, op Cawnpoor eene rugwaartsche beweging heeft moeten maken; dat de Engelschen bij Arrah, tusschen Ghazipoor en Dinapoor, niet minder dan 200 van de 300 die ze waren, verloren hebben en dan ook het beleg voor Arrah hebben moeten opbreken; dat de pozitie van generaal Havelock daardoor zeer bemoeijelijkt wordt; dat de gansche uitgebreide streek van Benares en Patna naar Kalkutta niet meer veilig is en vertrouwd kan worden; en dat, altijd uit vrees voor het muzelmansche feest van den moharrem, Kalkutta-zelf voortdurend in levendige bezorgdheid verkeert, zoo zelfs, dat de lijfwacht van den Goeverneur-generaal ontwapend is moeten worden. Wat men, verder, te gelooven heeft van den toestand, waarin Agra zich bevindt, blijkt niet. 't Schijnt, dat de dépêches te dien aanzien zoo onduidelijk zijn, dat men voorshands tot geene zekerheid kan komen omtrent het lot van het fort bij die stad.

Dit weinige nopens hetgeen reeds vroeger bekend is geworden. Maar vervolgens deelen de ontvangen dépêches ook nog de volgende weinig opbeurende bijzonderheden mede:

Eenige muiterij is uitgebarsten in het leger van Madras, dat tot dus verre zich door zijne getrouwheid onderscheidde. Bijzonderheden ontbreken.

Generaal Lloyd is overleden; de divizien van Dinapoor en Cawnpoor zijn onder het bevel van generaal Outram geschaard.

Het 63e regiment ongeregelde kavallerie te Kalkutta is, zoo wel als de lijfwacht van den Goeverneur-generaal moeten ontwapend worden.

De *Himalaya* heeft den 10n Augustus Kalkutta verlaten, koers zettende naar het eiland Mauritius.

Het korps ongeregelde troepen te Legowbee was opgestaan en had zijn officieren omgebragt.

Het bataljon Shakawanti had wanordelijkheden bedreven, maar was nog niet ontwapend.

In Bahar was de krijgswet afgekondigd.

Trekt men al de berigten te zamen, dan komt men tot de overtuiging dat de militaire toestand der Engelschen op dit oogenblik allerhagchelijkst is. Van de onmiddellijke nabijheid van Kalkutta tot Bombay breken zamenzweeringen uit, en op alle punten hebben slagtingen der Europeanen plaats. De rampspoeden van generaal Havelock, de ontsnapping van Nena-Sahib, de nederlaag van het detachement te Dinapoor zijn feiten, die allerongunstigst moeten terugwerken op de inlandsche troepen, welke tot dusverre weifelden. De bijzondere brieven, welke heden of uiterlijk Maandag te Londen worden verwacht, zullen, overigens, veel wat nog duisters in de medegedeelde berigten is, ophelderen.

Ten slotte nog dit, dat lord Elgin den 8ⁿ Augustus te Kalkutta aangekomen was op H. M. oorlogschip *Shannon*, dat door een ander schip werd vergezeld. Deze schepen hadden te zamen 300 mariniers en 300 soldaten aan boord. Men meent, dat nu alle naar China bestemde troepen te Kalkutta ontscheept zijn.

Den 5 Julij 1856 werd op het postkantoor te Amsterdam, door de heeren J. D. Landré & Cº., kommissionnairs, een brief aangeteekend, geadresseerd aan een persoon te Maastricht, waarin, volgens hun beweeren *f* 4000, aan 25 stuks bankbiljetten, aanwezig was. Zij hadden evenwel bij die aanteekening aan het postkantoor de geldswaarde niet aangegeven, en mitsdien het, volgens de wet verschuldigde verhoogd aanteekengeld niet betaald. Deze brief werd echter niet aan zijn adres bezorgd. De policie te Amsterdam gaf den 7 Julij aan de afzenders kennis, dat de beambte op het postkantoor, belast met de verzending van dien brief, ontvlugt was, en dat de brief ten zijnen huize was geopend, zonder dat daarin iets van waarde werd gevonden. De verdachte beambte heeft zich te Liverpool van het leven beroofd. Op aanvraag van onzen gezant, werd het bij den overledene gevonden geld aan ons ministerie van Buitenlandsche Zaken overgemaakt. De afzenders drongen daarna bij den minister van Finantiën op terugbetaling hunner gelden aan; zij ontvingen echter nooit eenig antwoord. Daarop hebben de heeren Landré & Cº. den staat der Nederlanden gedagvaard tot voldoening der ontvreemde waarde, met betaling van 6 pCt. intrest, en dit wel op grond, dat ieder expediteur verantwoordelijk is voor de ontrouw van zijne ondergeschikten. Van wege den Staat werd daarop bij konkluzie geantwoord, dat ingeval van vermissing van een aangeteekenden brief, waarvan de waarde niet verklaard is, slechts op *f* 25, als schadevergoeding, kan worden aanspraak gemaakt. De aanhouding van den (thans overleden) ambtenaar der posterij te Liverpool, had alleen plaats gehad op het vermoeden van diefstal; verder werd aangevoerd; dat het niet bewezen was, dat de opgegeven waarde gestolen was. De eischers hebben daarop aangeboden, om door alle middelen regtens, zelfs door getuigen, de waarheid hunner vordering te bewijzen, en wel:

1º. dat zij de bedoelde geldswaarde werkelijk verzonden hebben (verklarende zij zich bereid dit onder eede te bevestigen);

2º. dat de brief zonder eenige waarde ten huize van den overleden ambtenaar was gevonden; en

3º. (incidentaal door getuigen) de aanhouding van laatstgemelden te Liverpool en de overgifte der waarde aldaar. In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden van 11 September werd deze zaak behandeld; de questie was eenvoudig; of de bovenstaande feiten, door de eischers gesteld, zijn ter zake dienende en afdoende. Voor den eischer trad als verdediger op Mr. F. C. Denker Curtius, die deze vraag bevestigend beantwoordde; terwijl Mr. J. G. Faber van Riemsdijk, namens den Staat de gestelde feiten als niet afdoende beschouwde. In de zitting van den Raad van heden heeft de adv.-gen. Gregory zijne konkluzie in die zaak genomen. Adv.-gen. stelde op den voorgrond, dat het vaststaat, dat de eischer zich bepaald heeft tot het blootelijk aanteekenen van een brief op de wijze vermeld in art. 15 der postwet. Bij die verzending was echter de geldswaarde niet op het postkantoor aangegeven en was daarvoor ook geen verhoogd aanteekengeld betaald. Nu beweeren de eischers, dat art. 16 hier niet van toepassing is, omdat er hier geene spraak is van vermissing van een brief, maar zeggen, dat de vordering steunt op het feit van ontvreemding van de, in den bedoelden brief, gesloten waarde, door ambtenaren van het postkantoor, waarvoor de Staat aansprakelijk is. Nu hebben de eischers verzocht, om te worden toegelaten, om de door hen gestelde daadzaken door alle middelen regtens te bewijzen met benoeming van een raadsheer-kommissaris tot afneming van een getuigenverhoor. Adv.-gen. was van oordeel, dat in de eerste plaats moest worden onderzocht: of de Staat, in geval door beambten der brievenposterij, geldswaarde is ontvreemd uit een brief, aan het postkantoor bezorgd en aangeteekend, tot voldoening van het *volle* bedrag gehouden is, ook dan als die geldswaarde niet aan het postkantoor is aangegeven, en daarvoor het verhoogd aanteekengeld niet is betaald. Nu beweert de eischer, dat de Staat in deze moet worden beschouwd als expediteur; maar adv.-gen. acht het onderzoek van die vraag overbodig. Immers, al kon men aannemen, dat de Staat in casu als expediteur optrad, dan nog zou de postwet den eischers in den weg staan, om hunne aanspraak op de vergoeding van de *volle* geldswaarde, met eenig gevolg, te doen gelden, daar de artt. 30, 31 en 32 dier wet, in verband met het kon. besl. van 28 Junij 1850, houdende bepalingen omtrent de wijze van verzending van aangeteekende brieven met den post enz., kunnen beschouwd worden als de code voor de brievenposterij, waardoor dus vervallen de bepalingen van het Wetboek van Koophandel, die anders hier van toepassing zouden zijn. Al maakten echter de postwet met het kon. besluit geen geheel uit, dan nog zou art. 16 dier wet den eischers alle aanspraak op vergoeding van het *volle* bedrag ontzeggen, daar niet voldaan is aan de bepaling, om de waarde aan te geven en het verhoogd aanteekengeld te betalen. De eischers zijn dus zelve de oorzaak, dat, ten aanzien van dien brief, niet die maatregelen van voorzorg zijn genomen als anders tot waarborging van eene geregelde verzending van geldswaarde vereischt worden of noodig zijn. Op grond van art. 16 achtte adv.-gen. mitsdien de gestelde daadzaken niet afdoende en konkludeerde tot ontzegging van den eisch met veroordeeling van den eischer in de kosten. De uitspraak is bepaald op 16 Oktober aanstaande.

Dezer dagen werd gemeld, dat de onderhandelingen

tusschen Nederland en België, tot hernieuwing van het laatst opgezegde handels- en scheepvaartsverdrag, zijn afgebroken. Naar wij van goederhand vernemen, zijn de onderhandelingen hoofdzakelijk hierop afgestuit, omdat België na de wet van 1 September 1854, geene voorregten meer genieten kan dan die reeds aan andere mogendheden door de wet zijn toegekend. België heeft hierop van het bedingen van voordeelen in Nederland afgezien, doch er op aangedrongen, om in onze overzeesche bezittingen handelsvoordeelen te erlangen. Zoo men weet, had België, volgens artikel XV van het traktaat van 1846, het regt erlangd, om uit die bezittingen, door belgische schepen met bestemming naar België, eene hoeveelheid van 8000 tonnen (4000 lasten) koloniale artikelen uit te voeren, tegen betaling derzelfde regten, alsof zij door nederlandsche schepen naar Nederland wierden uitgevoerd, behoudens eene verhooging van 11 pCt. op die regten. Deze koncessie kon echter in het nieuwe traktaat niet meer worden opgenomen, daar Engeland op diezelfde voorregten aanspraak maakte. Daarbij komt nu nog, dat België differentiële regten heft en de belgische vlag dus niet eens met de nederlandsche is gelijk gesteld. En nu spreekt het wel van zelf, dat als men in nederlandsch Indië voordeelen zou toekennen aan eene vlag, die niet met de onze is gelijk gesteld, dit dan ook zeker zou moeten geschieden aan vlaggen, waarmede dit wel het geval is.

Wanneer men dus volstrekt tot het sluiten van een nieuw traktaat geraken wil zou, naar men meent, het eenige middel daarin bestaan, dat òf België zijne differentiele regten opheffe, òf dat Nederland aan België eenige handelsvoordeelen op de Maas of de Schelde toestond, waarvan de andere zeevarende mogendheden geen gebruik kunnen maken. (*H.*)

Het »*Nieuw Amsterdamsch Handels- en Effectenblad*" houdt vol, dat de inbezitneming van de Kokos-eilanden door de Engelschen een waar feit is. Men zal zich herinneren, dat het *Handelsblad* en de *Amsterdamsche Courant* het berigt van het bezetten dezer eilanden door de Engelschen hebben tegengesproken. Reeds in een vorig nommer gaf het bovengenoemde blad de meening te kennen, dat beide laatstgenoemde bladen waren gemystificeerd. Thans zegt het zekerheid te hebben, dat door de Engelschen pogingen zijn aangewend om de Britsche vlag op de Kokos-eilanden te doen wapperen. De heer Ross, een Engelschman, zou, omdat zijn belang mede bracht die eilanden te Batavia niet aan de differentiële [illegible] per te [illegible] het Nederlandsche gouvernement hebben gewaarschuwd.

Zoo zouden wij ook hier weder bevestigd zien wat het *Tijdschrift voor Neêrlandsch-Indië* in zijn laatste Nommer daarvan mededeelt, en zijn het geheel met het *Nieuw Amsterdamsch Handels- en Effectenblad* (1) eens, dat, bij het volstrekte stilzwijgen der Regering, op de Vertegenwoordiging de pligt rust, om den sluijer op te heffen, die over dit voorval ligt uitgespreid. De natie, door de ondervinding omtrent het gebeurde met Laboean en Siak verontrust, heeft regt te weten of onze belangen ten aanzien der Kokos-eilanden met die kracht worden ter harte genomen, als 's lands eer en waardigheid vorderen, dan wel of hier weder een stelsel van laauwheid en lijdelijkheid wordt gevolgd, waarover men, als het te laat is, berouw zal hebben.

Wegen wij er bij, dat er zelden een gunstiger tijdstip gevonden zal worden om onze regten tegenover Engeland te doen gelden. Dat rijk heeft in Indië, in China en Perzië de handen zoo vol, dat zijne bewindslieden [illegible] van geheel ondergeschikte, maar voor ons zeer gewigtige, belangen nieuwe moeijelijkheden zouden willen doen ontstaan. (*Arnh. Cour.*)

Voor eenige dagen is met schade te Queenstown binnengeloopen de amerik. brik Western Star, van Indië komende, welk schip in den nacht van 29 Aug., op de hoogte van de Sorlings, met een onbekenden bodem in aanzeiling is geweest, welke laatste met man en muis gezonken is.

Bij het onderzoek, dat op verlangen van den sardinischen konsul (die vreesde dat het gezonken vaartuig een sardinisch schip was), door de regtbank te Queenstown is ingesteld, is uit de verklaringen van eenige matrozen van de Western Star gebleken, dat, hoezeer zij en eenige hunner kameraden der bemanning van het overzeilde schip, wier noodkreten van alle zijden werden vernomen, in eene boot hulp wilden bieden, zij de vergunning daartoe niet van den kapitein of stuurman hadden kunnen verkrijgen.

De heer Mr. S. Keizer, leeraar in de taal- land- en volkenkunde van Ned. Ind. aan de akademie te Delft verklaart in een artikel, voorkomende in het *Weekblad van het Regt* dat van de 22 zoogenaamde Maleijers waartegen een regtsgeding bij den Hoogen Raad aanhangig is, er maar *één* is, die den naam van Maleijer verdient; dat de namen van personen en plaatsen, in de akte van beschuldiging voorkomende, meestal *verkeerd* zijn; dat zelfs »*één van onze geleerden in het Maleisch*" het javaansche geschrift van een der beschuldigden »*ten onderste boven had gekeerd*" en zoo doende, wat javaansch was, *als maleisch had gelezen!!* De geleerde schrijver waarschuwt verder veelbeteekenend voor de »*schromelijke ongevallen, die uit het kwalijk verstaan van het laag maleisch kunnen ontstaan,*" hetgeen hij nu reeds verklaart door »*voorbeelden uit de gepubliceerde akte van beschuldiging te zullen ophelderen.*" En de schrijver besluit zijn artikel met in herinnering te brengen een *voorbeeld*, door den heer Baud vroeger in de Twecde Kamer aangehaald, waarbij, ten gevolge »*eener gebrekkige vertolking*," op Java drie personen onschuldig ter dood veroordeeld werden, doch waarvan de exekutie gelukkig door een toeval werd voorkomen.

Wij ontvangen heden een telegrafische dépêche uit Triëst; met berigten van Batavia tot 25 Julij. Omtrent den handel deelt zij het volgende mede:

Koffij vast. 4000 picols Padang zijn afgedaan tot *f* 36; terwijl gewone Java op *f* 37 wordt gehouden.

Suiker stijgend. In loco-partijen zijn met *f* 25 voor N°. 16 betaald, en op levering van den oogst 1858 is *f* 19 voor N°. 16 te bedingen.

Rijst lager afgegeven, ordinair blanke Java *f* 135 à *f* 150 per koyang; Carga *f* 120 à *f* 125 per koyang.

Vrachten naar Holland *f* 100, naar China voor Rijst $ 0,55 à 0,60.

Wisselkoers op Holland 104½ pCt. zonder zaken. Op Londen *f* 10,95 c. (*N. R. Ct.*)

In de werkplaats bij den kastemaker F. Bronstede in de nieuwe Leliestraat alhier, is in den afgeloopen nacht ten 3¼ ure brand ontstaan, door het in werking brengen van drie spuiten was men den brand ten 5½ meester. Het huis is geheel uitgebrand, B. is tegen brandschade verzekerd.

In de gisteren gehouden zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, heeft de heer mr. G. J. baron van Rijckevorsel van Kessel, benoemd raadsheer van het hof in Noordbrabant, den gevorderden ambtseed afgelegd.

Z. M. heeft bekrachtigd de benoeming van J. van 't Hoff, burg. van Heerjansdam en Groote Lindt, tot sekr dier gemeenten. — Eervol ontslagen op zijn verzoek, Mr. J. V. C. Wichers, als burg van Delfzijl, en in zijne plaats benoemd J. J. Borst. — Benoemd tot burg. van Ameide en Tienhoven G. A. Muller; tot kantonregter te Bergen op Zoom, Jhr. Mr. F. X. Verheijen, en op hun verzoek eervol ontslag verleend: aan J. M. Butta, als prok. bij het prov. geregtshof in Limburg, en bij de arrond.-regtbank te Maastricht; aan P. C. Sonstroom, als griffier bij het kantongeregt te Amsterdam (4de kanton), en aan G. Larink, als griffier bij het kantongeregt te Enschede.

Z. M. heeft, te rekenen van ult°. Sept. 1857, J Wentholt, betaalmeester in het arr. te Alkmaar, op zijn verzoek, eervol ontslagen, met aanspraak op pensioen en onder dankbetuiging voor zijne veeljarige trouwe diensten. Voorts is C. Hattinga Raven als zoodanig aldaar benoemd; en tot betaalmeester te Winschoten C. J. J. Loder; H. Schade van Westrum, op zijn verzoek, eervol ontslagen als kommies der post. 2e kl.; en voorts benoemd: tot komm. der post. 1e kl. A. Bos; 2e kl. J. F. W. Faulhaber en A. M. Molhuizen; 3e kl. L. C. van der Feltz en A. J. Schregardus; tot surn. bij het vak der posterijen J. J. Ferleman.

'S GRAVENHAGE, 18 Sept. Heden morgen heeft de brigade voor de derde maal in Waalsdorp groote manoeuvres in het vuur uitgevoerd, onder kommando van den generaal-majoor der kavallerie, jhr. van Merlen. De infanterie was in marsch-tenue en de kavallerie en artillerie in groot tenue. De kolonel marcheerde uit de Maliebaan met het bataillon van het 6e reg. infanterie aan het hoofd, gedekt door een eskadron dragonders, waarna de verdere troepen naar Waalsdorp opmarcheerden. De generaal-majoors Duycker, van Mulken en van Geen, vergezeld van hunne adjudanten, benevens adjudanten van Z. M. den Koning, waren bij de uitvoering tegenwoordig. Ook nu waren er vele toeschouwers, zoo te voet als te paard, of in rijtuig. Aanstaanden Dingsdag zullen er weder manoeuvres worden gehouden.

— De aanbesteding van het te bouwen huis voor den heer baron van Brienen van de Groote Lindt, in het Voorhout, heeft gisteren alhier, ten overstaan van den notaris Bervoets, plaats gehad, en is gebleken de laagste inschrijvers te zijn, de heer Sweijzer, mr. timmerman alhier, voor de somma van *f* 144,300, aan wien dit werk derhalve ook is gegund.

GOUDA, 17 Sept. De Veemarkt was heden met goeden aanvoer, er was tot iets hoogere prijzen te verkoopen; Schapen met tamelijken aanvoer vlug opgeruimd; Varkens met goeden aanvoer iets vlugger verkocht. Kaasmarkt met geringen aanvoer, eerste kwaliteit *f* 21 à 22, Schotten *f* 19 à 20; Goedboter *f* 1.18 à 1.22, Weiboter *f* 0.98 à 1.02.

HARLINGEN, 14 Sept. Voor eenigen tijd beklaagde zich iemand in een onzer bladen over de engelsche wetten, die de gevolgen van smokkelarij ook schijnen uit te strekken over alle personen aan boord van een schip, waar de bedoelde wetten ontdoken werden. In de vorige week hadden wij gelegenheid op te merken, dat onze wetten (hoezeer niet zoo overdreven op dat punt) almede en te regt, niet heel malsch zijn. Van tijd tot tijd werd door de bedienden op de engelsche stoombooten pepermunt en ander suikerwerk (dat aan een betrekkelijk zwaar inkomend regt onderhevig is) hier binnengevoerd, en zelfs, van hier uit, andere plaatsen in de provincie van dit onmisbaar artikel geproviandeerd. Dat onder de drukte van het lossen de aangifte voor het regt wel eens werd vergeten, wien zou dat verwonderen? Nu is eene trommel van dat suikergoed, waarop door de ambtenaren gewacht werd, aangehouden, verbeurd verklaard en de boot moest aan den ketting, tenzij de kapitein borgtogt stelde. Dit laatste is geschied en de boot vertrok. Naar men zegt, kan de boete voor den kapitein nog wel in de honderden loopen. (*Amst. Cour.*)

ZUPTHEN, 17 September. De prijzen van Granen, Boter en Aardappelen, op de heden alhier gehoudene markt, waren als volgt: Tarwe *f* 10.50 à *f* 12 50, Rogge *f* 7.75 à *f* 8.15, Boekweit *f* 8. Boter *f* 21 à *f* 22.75. Aardappelen *f* 1.70 à *f* 2.

LUXEMBURG, 18 Sept. Alhier zijn al de al de kandidaten der oppozitie (zes) verkozen. Te Diekirch zijn de kandidaten der oppozitie met eene groote meerderheid (109 tegen 48 st.) gekozen, te Mersch de beide kandidaten der oppozitie. Daarentegen werden te Grevenmachern 5 regerings-kandidaten en een van de oppozitie benoemd.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 18 Sept. De gouverneur van de Kaap de Goede Hoop is aangeschreven om alle beschikbare troepen naar Indië te zenden.

Het 33ste reg. artillerie en het 4de reg. hebben bevel bekomen, om van Mauritius naar Bombay te vertrekken. Er zijn drie schroefstoombooten van 1000 ton naar de Kaap gezonden. Ook is de *Hymalaya* vertrekken om troepen over te brengen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Sept. Daar de Keizer alleen naar Duitschland op reis gaat, vermoedt men dat hij regtstreeks van Châlons naar Stuttgardt vertrekken zal. Het is nu onnoodig dat hij naar Parijs terugkeert om de Keizerin af te halen. Het vertrek is, naar men zegt, op den 24e bepaald. In dien tusschentijd zal hij den hertog van Cambridge in het kamp ontvangen, die er heden is aangekomen. Men zegt, dat onder de vraagstukken, welke door de beide Keizers te Stuttgardt behandeld zullen worden, ook dat tot vermindering der staande legers voorkomt. Zoo dit gerucht al niet voor juist opgenomen kan worden, bewijst het toch dat men niets dan vredelievende verwachtingen koestert van het zamenzijn der beide soevereinen. Men heeft uit Weenen vernomen, dat aldaar sprake was van een andere bijeenkomst van Vorsten en wel tusschen de Keizers van Frankrijk en Oostenrijk. Hier wordt daaraan geen geloof gehecht, evenmin als van een reis van Keizer Frans Jozef naar Berlijn.

— Gedurende de afwezigheid des Keizers zal Prins Jérôme den ministerraad voorzitten.

— Men spreekt van de oprigting van een nieuw bisdom, dat van Tunis. Deze nieuwe zetel zou door den H. Vader aan een fransch prelaat, den heer de Bellecourt, oud-bisschop van la Rochelle, worden geschonken.

— Brieven uit Madrid spreken van een ministerieële krizis, daar de Koningin geweigerd had den generaal Concha terug te roepen van zijn post als goeverneur van Kuba, zooals Narvaez dit schijnt te wenschen. Intusschen blijkt uit denzelfden brief, dat het ministerie aan het bewind bleef, hoewel de Koningin niet op haar besluit terug gekomen is.

ENGELAND.

LONDEN, 17 September. Bij de verschillende uit Indië ontvangen berigten behoort nog de volgende brief uit Delhi:

»De ziekte neemt velen onzer weg, en ik meen dat de voornaamste oorzaak hiervan gelegen is in het ontbreken van elk gezondheidsstelsel. Het zou zeer gemakkelijk wezen een zindelijkheid-stelsel in te voeren, maar men oordeelt waarschijnlijk dat het genoegzaam is de bevelen daaromtrent in alle kantonnementen aan te plakken, zonder zich daarop verder met hun uitvoering bezig te houden. De stank die op verschillende plaatsen van het kamp

---

(1) Het blad verlangt gesteerd en bekend gemaakt te worden, dat het voortaan een korteren naam aannemen, waarbij het van andere bestaande bladen kan onderscheiden, [illegible] doopnaam te kiezen. Het is onuitstaanbaar steeds vijf woorden te moeten [illegible] een blad aan te duiden.

heerscht is gruwelijk terwijl een weinig kool en kalk voldoende zou wezen om de lucht te zuiveren."

— Onvoorziene omstandigheden zijn oorzaak, dat het groote stoomschip Great Eastern eerst den 15den Okt. zal kunnen worden te water gebragt, als wanneer de waterstand slechts weinig lager dan op den 5den, den vroeger bepaalden dag, zal wezen.

— Men berekent, dat de eerste der 76 met troepen naar Indië gezonden transportschepen waarschijnlijk tegen het einde dezer week in het gezigt van Kalkutta kunnen zijn.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Sept. De Keizer van Oostenrijk heeft op het einde zijner reis door Hongarije aan den Aartshertog Albrecht, algemeen bestuurder van Hongarije, eenen brief toegezonden, waarin de volgende zeer belangrijke zinsnede voorkomt: Mijne bijzondere zorg zal ook steeds daarop gevestigd zijn, om de verscheidene volkstammen voortaan in hunne nationale eigenaardigheid te behouden, en het gebruik hunner taal te verzekeren.

— Per telegraaf is het berigt ontvangen, dat prins Danielo van Montenegro door zijne bloedverwanten is vermoord, uit weerwraak van den moord, die onlangs alhier op den heer van Danielo werd gepleegd, en welke gruweldaad men dien prins ten laste legde.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	17 SEPT. 4½ u.	gebl.	18 SEPT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			104 5/8	"		
Nederl. Bank	4 "				"		
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	63½		63½	a	63 9/16	63½
Dito Dito	3 "	77		77	"		
Dito Dito	4 "	97		97	"	97 1/16	97
Amortis. Syndik.	3½ "				"		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ "	153		151¾	"	152¾	152½
dito Contant	4½ "	153			"		
Oost-Ind. Leening	4 "			96	"		
Aand. Holl. Spoorweg					"		
Leening idem	4½ pCt.				"		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "				"		
Maatschappij van Weld[illegible]					"		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ "				"		
Dito bij *Rothschild*	2½ "	52½		52⅝	"		
Frankrijk, Certifikaten	3 "						
Spanje, Obligatiën	1¼ "	25½		25 5/16	"		
Dito	3 "	42		42½	"		
Dito Binnenl.	3 "	37 7/16		37 7/16	"	37 9/16	37 9/16
Amortisable Schuld					"		
Bewijzen Coupon					"		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	45¼		45 5/16	"	45⅝	
Dito 1856	3 "	44½		44⅝	"		
Dito Uitgestelde		26½			"		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	105		104⅞	"		
Dito bij idem 1828/1829	5 "			104⅛	"		
Cert. bij idem 1831/1833	5 "				"		
Dito bij idem 1840	4 "	86½		86½	"	86⅝	86⅝
Dito bij *Stieglitz*	4 "	86¼		86⅜	"		
Dito Nieuwe	4 "	86			"		
Dito 5de Serie	5 "	100 1/16		100	"		
Dito 1855, 6de Serie	5 "	101 5/16		100⅞	"	101 1/16	100⅞
Dito aanm. te Hamburg	5 "				"		
Dito dito te Londen	5 "				"		
Dito dito dito	4½ "	96 1/16		96⅛	"		
Inschrijving in Assignat.	6 "	67⅛			"		
Certifikaten van dito	6 "	67½		67½	"	67⅝	
Spoorweg Aandeelen	5 "	75		75	"	75½	
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	154		154½	"		
Obligatiën	4 pCt.	80⅛		80	"		
Pruissen, Obligatiën	4½ "				"		
Aandeelen 1854	3½ "				"		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		26¾			"		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "				"		
Dito dito	4 "			60½	"		
Dito Metalliek	5 "	73¼		73¼	"	73 15/16	73 11/16
Dito Rente Amsterdam	5 "	85		85⅛	"	85¾	85¾
Dito Nationale 1854	5 "	75 9/16		75⅝	"	75 15/16	75 11/16
Dito dito	2½ "	38⅛		38⅛	"	38⅝	38⅝
Weener Bank-Aktiën	*f*	1096		1096	"	1099	
Dito Aand. fl. 250, 1859	"	410			"		
Dito dito fl. 250, 1854	4 pCt.	313		314	"		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 "				"		
Dito bij *Rothschild*	5 "				"		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "				"		
Dito	3 "				"		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £100	5 "				"		
Dito 1839 van £100	5 "				"		
Dito 1843 £100	5 "				"		
Dito 1852	4½ "				"		
Sardinië	5 "				"		
Peru, Geldl. 1854	4½ "				"		
Dito te Parijs					"		
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	13 7/16		13⅝	"	13⅝	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ "	29		28⅞	"	29	29
Dito Uitgestelde	2 "	11½			"		
Grenada, Obligatiën	3½ "	20½		20½	"	20 5/16	
Dito Uitgestelde		5¾		5¾	"		
Mexiko dito	3 "	20 [illegible]		20 [illegible]	"	20 9/16	
N.-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*				"		
Dito dito	B				"		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				"		
Amerik. Bank-Aktiën					"		
Illinois Spoorweg Aandeelen		105		104	"		
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	87		85¾	"	87½	85¾
Louisiana	5 "				"		
Gua[illegible], Obl. Geldl. 1825	5 "				"		

Binnenlandsche fondsen zonder variatie; van buitenlandsche waren oostenrijksche gevraagd en tot verbeterde koers te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt. Prolongatie 4½ 5 pCt., Diskonto 5 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 7/16	Livorno	2/m.	*f* 39⅜
"	zigt	" 56⅛	Napels	"	" 83
Bordeaux	2/m.	" 55	Petersburg	"	" 1.79
"	zigt	" 55⅝	Weenen	6/w.	" 33 9/16
Madrid	3/m.	" 238	Augsburg	"	" 35 9/16
Cadix	"	" 240	Frankfort	"	" 99⅞
Seville	"	" 237	Hamburg	2/m.	" 35 1/16
Bilbao	"	" 237	"	zigt	" 35½
Lissabon	"	" 40½	Londen	2/m.	" 11,65
Porto	"	" 40½	"	zigt	" 11,77
Genua	2/m.	" 45⅞	Rotterdam		" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55⅜; Obligatiën 4½ pc. 97½; Spanje 1¼ pc. 24⅝; Binnenl. 3 pc. 37¾; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 76⅝; id. Nationale 79.

PARIJS, 18 Sept. Fransche 4½ pc. 91.75; 3 pc. 67.20; 1¼ pc. Spanje —; 3 pc. id. —; Fr. O. Sp. 658; Rom. Leen. —.

MADRID, 17 Sept. 3 pc. Schuld 39.40, id. 1¼ pc. 26.65.

LONDEN, 18 Sept. Cons. 90⅛; Spanje buit. 3 pc. —; id. 1¼ pc. 25¼; Rusl. 5 pc. 109; id. 4½ pc. 98; Holl. 4 pc. 100; id. 2½ pc. 64½; Sard. 5 pc. 89¼; Braz. 104; Peru 4½ pc. 78½; Gren. uitg. 6; id. werk. 23; Mexiko 3 pc. 21¼; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14¼; Venezuela 32; Wissel op Amst. 11.18¾; Hamburg 13 07¾.

WEENEN, 18 Sept. Met. 5 pc. 81; Nationale 82⅝; Bank Aktiën 959; Credit Anst. 206; Noord-Bahn akt. 174; O.-Fr. Spoorw. akt. 234; Saltzb. 100⅛. Lomb. Venetiaans. 9›; Wissel op Londen 10.11. Goud 7¾; Zilver 5¼.

BERLIJN, 18 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99⅜. 5 pc. Rusland 109; Diskonto 5½.

HAMBURG, 18 Sept. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 25¾; Rusl. 5 pc. 104; 4½ pc. —; 3 pc. Mexikanen 8⅞; Vereinsbank 99⅞; Noord-Duits. bank 90⅜; Wissel op Londen 3/m. 13 04⅛; id. kort 13 01⅛; Amst. 36.25; Diskonto 5¾.

FRANKFORT, 18 Sept. 5 pc. Met. 76⅜; 1¼ pc. Spanje binnenl. 25; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 September.

ONDERTROUWD (17 Sept.): W. Th. Ferron met H. C. A. Pusch. - Mr. E. F. J. Mussche, van Brussel, met C. T. A. Asser. - J. Evera, van Dordrecht, met A. Muntendam.

GETROUWD (17 Sept.): J. Hoffmeester met N. Heeger. - J. van den Wijngaard, wed. met A. C. H. van Senns, wed.

BEVALLEN (15 Sept.): L. Feschotte, geb. v. Stein, Z. — (16 Sept.): H. Hurrelbrinck, geb. Giethoorn, D. - J. Koek, geb. Blok, D.

OVERLEDEN (14 Sept.): J. van Berk, 73 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 September.

Overzigt der Week.

KOFFIJ. Het deze week bekend geworden besluit der N. H. M. heeft de stemming voor het artikel merkelijk verbeterd, en ofschoon de omzet voor het oogenblik zeer beperkt is, mag men voor de Java-soorten, tegen dat de behoeften zich zoo voor het Binnen- als voor het Buitenland, zullen doen gevoelen, eene verbetering te gemoet zien. Rio blijft verlaten.

SUIKER. In afwachting der Maatschappij veiling op 24 dezer blijft het artikel voortdurend kalm; behalve een paar partijtjes Surinaamsch is er deze week niets omgegaan.

THEE was zeer stil doch vast gesouteneerd, daar men elke dag de berigten van China wachtende was. De omzet in Javasoorten zal zich, in het vooruitzigt der aanstaande Maatschappij veiling in den eersten tijd wel niet verlevendigen.

TABAK. De eenige afdoening bestond deze week uit 60 vaten Maryland. De positie van het artikel blijft geheel onveranderd, daar de hooge eischen der houders grootendeels alle omzet belemmeren. In Java werd niets gedaan, doch worden tegen 30 dezer 1922 pakken VDS in veiling veiling verwacht. Tegen dienzelfden datum zijn aangeslagen 1100 seer. Domingo en 425 p. Braziel.

SPECERIJEN en KRUIDENIERSWAREN. De uitslag der op 16 dezer gehoudene veiling hebben wij in ons N°. van dien dag medegedeeld. Wij hebben sedert niets meldenswaardig in een der soorten vernomen. — *Rijst.* Is in de laatste dagen wederom iets stiller geworden; van gepeld blijft nog steeds afvoer voor export bestaan. De omzet bedroeg ruim 25000 bn. ongepeld Rangoon in loco per *Voorwaarts* en *Lammiena Elisabeth* a *f* 7⅛, 1700 bn. dito Necransie per *Christina Maria* a *f* 7¼ en 3275 matten d°. Java p. *Kommissaris des Konings v. d. Heim* van *f* 6¾ a 7. Van *Vruchten* valt niets te vermelden.

Katoen blijft zeer vast. Afgedaan 150 b. O.-Indische en 50 b. N. Amerikaansche, tot volle prijzen. Tegen 22 October zijn te Rotterdam door de N. H. M. in veiling aangeslagen

2621 balen N.-Orleans.	1327 b.	liggende te	Rotterdam.
	1294 "	" "	Amsterdam
1628 " Georgia.	1628 "	" "	"
en 850 " Tinnevelly.	400 "	" "	Rotterdam.
	450 "	" "	Amsterdam

De N. H. M. behoudt zich voor, om bij tijdig arrivement deze veiling te vermeerderen met 303 b. Georgia te Amsterdam verwacht wordende p. *Alexandrine* van Charleston.

VERFWAREN. *Indigo.* 25 k. Java tot volle vorige prijzen verkocht; de weinige disponible voorraad is alleen oorzaak van den zoo beperkten omzet. — *Cochenille* zeer vast met geringen handel. — *Verfhouten* zonder eenigen noemenswaardigen omzet; prijzen onveranderd. — *Quercitron.* 25 v. 1e Phil. met *f* 9¼ a ½ betaald; loco momenteel zeer schaars. Van Baltimore zijn vrij groote partijen grof en fijn gemalen onderweg, zoodat men bij partij tot *f* 8 denkelijk wel teregt zou komen. — *Harst* en *Zwavel* onveranderd. — *Terpentijn-Olie.* 158 v. Amerikaansche tot *f* 24½ Entr. RC. zeilend voor hier gedaan. — *Salpeter.* O. I. onveranderd en zonder handel. Van Chili zijn ca. 3000 balen a *f* 12¾ tot *f* 13 verkocht. Onder dezen laatsten prijs is niets te koop, terwijl daartoe zelfs zeer weinig aan de markt is. — *Meekrap* onveranderd, met goede vraag voor de betere soorten. Van het nieuwe gewas zijn nog maar kleinigheden aan de markt; de kwaliteit, vooral van wortel, is zeer voldoende.

METALEN. *Banca-Tin* zou a *f* 84 te koop zijn. *Lood* blijft tot de laatste besteedde prijs gevraagd; doch is niets onder *f* 14¾ ter markt; mogelijk zou men bij partij op levering *f* ¼.

HENNIP. In de deze week gehoudene veiling van Venetiaanschen zijn 7 kav. verk. en 47 opgeh. tot de volgende prijzen, Venetiaansche G *f* 66¼, P C *f* 63 a 64, S G *f* 63, S C *f* 60¾, B *f* 65 a 56. S *f* 54, C F *f* 91¼, C C *f* 90¼, S T *f* 25 a 97. Memelsche pas 5 kav. verk. en 2 opgeh. van *f* 41½ a 52, d°. Uitschot 9 kav. verk *f* 32 a 46, Brak 9 kav. verk. en 2 opgeh. *f* 28¾ a 40; uit de hand zijn later 12 kav. Venet. verkocht.

HUIDEN. De verschillende omzettingen van O.-Ind. hebben wij voor en na reeds opgegeven, zij bestonden uit uit 482 Runder per *Vlaardingen*, 162 Paarden, 13 Buffel, 4 Runder per *Gaurtje en Maria*, 40 Buffel, 300 Runder per *Margaretha Johanna*, 881 Buffel, 200 Runder per *Witte Corneliss. de Witt*, 2498 Buffel per *Adrianz Petronella*.

STERKE DRANKEN. *Arak* flaauw en zonder handel. *Moutwijn* vrs *f* 21.50, Jenever *f* 27, Amst. Proef *f* 28,25.

GRAANMARKT.

Tarwe en Rogge in een doen met weinig handel; verkocht van Tarwe: 131 ℔ wb. Pools. *f* 405; 127 ℔ j. Gelders. *f* 330.

Van Rogge: 123 ℔ Belgische *f* 223; 122, 123 ℔ Pruiss. *f* 211, 215; 118 ℔ Petersburger *f* 201; 123 ℔ Rostocker *f* 216.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Eider 76½, Elve 72½; Buiksloter Ham 15, Koningsb. Rubs 9/v. div. 79 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 83, Occt. 80½ £. *Raapolie* op 6/w. *f* 48; Vliegend *f* 46¾; 1°. Mei ek. *f* 47⅝; Oct. *f* 46¾; Nov. en Dec. *f* 47¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 46½; Vliegend *f* 45; 1°. Oct. *f* 44¾, Nov. *f* 44½ a Dec. *f* 44½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 51; Vliegend *f* 49¾.

MIDDELBURG, 17 Sept. Puike zuivere, Jarige Zeeuwsche Tarwe *f* 10,50; Puike Nieuwe Zeeuwsche dito begin Beurs *f* 11,25 a 11,15 naar deugd gekocht, mindere soorten *f* 10,75; puike jarige Walchersche dito *f* 11,50 a 10,75 naar deugd; puike Nieuwe Walchersche Bak-Tarwe *f* 11,50, 11,75, voor de zaai heeft men *f* 12,50 en 12,25 moeten betalen. — Bak-Rogge *f* 7,25, 7,15, voor de zaai aan *f* 7,40 gekocht. — Garst. Puike Winter *f* 6,75 a 6,60, dito Zomer *f* 6,35 a 6,25 de Mud. — Walchersche Witteboonen begin beurs *f* 12,25 en later *f* 12,40 de Mud, dito Paardeboonen *f* 7,75 a 8, dito Bruineboonen *f* 10,75 a 11,25 met grage koopers. Walchersche Groene Erwten *f* 9 en 8,75, mindere *f* 8,50, groote dito *f* 9,25, a 9,50 a *f* 9,75 naar kwaliteit. — Zeeuwsche Paardeboonen zijn met graagte aan *f* 7,75 gekocht. — Raap-Olie *f* 49,50; Patent-Olie *f* 51,50, Lijn-Olie *f* 49,— per vat. Harde Lijnkoeken *f* 12 per 104 stuks.

SCHIEDAM, 18 Sept. Rogge verkocht: 144/2 ℔ Libau *f* 235 6/w.; 140/2 ℔ Kunda *f* 242 6/w.; 143/2 ℔ Archangel *f* 205 6/w., 206 3/m. — Moutwijn *f* 21,50; Jenever *f* 27; Amst. Proef *f* 28,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling *f* 1 per ketel.

DELFT, 17 Sept. Heden zijn de prijzen der Boter alhier geweest: eerste kwaliteit *f* 59 a 60; tweede dito *f* [illegible]

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 Sept. Boers, Zuid-Beveland, Batavia. - Piepers, C. Melchers Sr., Rangoon, l. v. Falm. - Kars, Dronning Victoria, en Hansen, Margretha, beide Odessa. - Leeuw, Cornelia, Livorno.

HELVOET, 17 Sept. Perreand, Leontine Susanna, Berdianski.

BROUWERSHAVEN, 17 Sept. Muntendam, Cornelia Mathilda, Akyab n. Schiedam.

BATAVIA, 25 Julij. Cars, Tweelingzusters, Amst. - V. d. Linden, Louisa Kroonprinses van Zweden, id. - Bus, Voorwaarts, id. - Visser, Thetis, id. - Schaap, Jacoba, Rott. - Cars, Ternate, id. - Bok, Noordbrabant, id. - De Boer, Eva Johanna, id.

UITGEZEILD:

HELVOET, 17 Sept. Van Rijn, de Vrede, Buenos-Ayres.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 September, in lading naar:

Keulen.	A. Linkowitz, Cöln N°. 2.
Urdingen en Ruhrort.	W. Dombeck, de [illegible]
Frankfort.	M. Grunewald, Frankfort N°. 13.
Keulen.	J. Dormohlen, [illegible]tia.
Ludwigsh. en Mannh.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Heilbron.	B. Knobell, Stadt Neuburg.
Ruhrort.	F. Wallace, Ondine.
Urdingen en Ruhrort.	J. van Beek, Wilhelmina.
Duisburg.	W. Stumpel, Mercuur.
Dusseldorp.	A. Deinum, Stad Amsterdam.
Mannheim.	F. Sandhövel, de Rijn.

AMSTERDAM, 18 September, vertrokken naar:

Urdingen en Ruhrort.	G. Spork, Geerdina Adriana.
Coblentz.	E. Itschert, Walburger Catharina.
Weesel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Keulen.	Kostermann, Cöln. N°. 5.
Frankfort.	H. Scholten, Frankfort N°. 11.

Rijnhoogte ARNHEM, 18 Sept. 8 p. 4 duim.
KEULEN, 18 " 5 vt. 7 "

Advertentiën.

(3660) Heden ontsliep kalm en gelaten, tot diepe droefheid van mij en mijne kinderen, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, mijne dierbare Echtgenoote, MARIA VAN IERSEL, in den ouderdom van ruim 59 jaren.

A. F. VAN OORSCHOT.

EINDHOVEN, 17 Sept. 1857.

ZANGSCHOOL

voor Verbetering van het R. K. Kerkgezang.

Het Bestuur geeft bij deze kennis, dat er eene inschrijving tot het aannemen van **Leerlingen** zal plaats hebben, op Dingsdag den 22sten September e. k., des namiddags van 1 tot 3 uur, in het lokaal der Bibliotheek der Heeren-Vereeniging tot Weldadigheid, op 't Singel bij de Kalverstraat, D. 156. (3662)

Een Gruttersknecht, zijn werk verstaande, zoekt tegen November e. k. eene **Dienst,** hij kan de noodige bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag produceren. Te bevragen onder letter W. bij den Boekhandelaar J. M. W. WAANDERS te Zwolle. Brieven *franco*. (3661)

AANBESTEDING.

Het Parochiaal Kerkbestuur van Warmond, Bisdom van Haarlem, is voornemens onder nadere goedkeuring op Maandag den 28 September 1857, des voormiddags ten twaalf ure, aan het Warmonderhek, ten huize van den kastelein PAPÖT, in het openbaar aan te besteden:

Het Bouwen van eene Kruiskerk.

De Bestekken liggen ter lezing te Leyden, in den Burg; bij van 'T HAAFD; te Haarlem, in de Kroon en bij de Wed. TERBURG, op de Varkenmarkt; te Amsterdam, in het Hof van Braband, bij REGGERS en in het Vosje, bij EILBRIJ; te Utrecht, in de Liggende Os, bij DE GROOT; te Arnhem, in het Hôtel des Pays-Bas, bij HOLTUS; te Nijmegen, in de Geldersche Wagen, bij de Wed. ARIAANS en aan het Warmonderhek, bij PAPÖT, alwaar ook de teekeningen kunnen bezigtigd worden.

De aanwijzing in loco zal plaats hebben op Zaturdag den 26 September, des voormiddags van 10 tot 2 ure.

De bestekken zijn op *franco* aanvrage à *f* 1.— te verkrijgen bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat te Leyden. (3637)

(3639) W. M. G. HEUKENSFELDT, Makelaar, zal op Dingsdag den 29 September 1857, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen, op den Singel bij de Gasthuismolensteeg, F 384, met en benevens eenen allezins welgeconserveerden **INBOEDEL** en verschillende andere goederen, verkoopen: Een allerkunstigst uit wit Cararisch marmer gebeiteld

MADONNA BEELD,

hoog 1,80 Ned. El; van heden af te bezigtigen, op de Schans, tusschen de Wetering-Barrière en Reguliersgracht, AA N°. 108.

Aanbeveling voor Katholieke Familiën, die wenschen hunne Kinderen eene Fransche Opvoeding te doen geven.

Een onzer korrespondenten deelt ons het volgende mede:

Bewandelt men den weg van Tourcoing naar Rijssel, dan kan men op geringen afstand der belgische grens, aan het einde eener fraaije laan een groot en heerlijk gesticht zien, bestemd ter opvoeding van de jeugd. Het werd ten jare 1840 door eenige geestelijken opgerigt, in een zeer gezond oord, ter plaatse waar vroeger een kasteel met tuin, park en aanhoorigheden bestond. Meer dan 200 jonge lieden uit Frankrijk, Engeland, België, Portugal en Amerika, en tot de keur der maatschappij behoorende, ontvangen er onderrigt in de godsdienst, de kunsten en wetenschappen.

De kursus bevat in zijn geheel het onderwijs in de fransche, latijnsche, grieksche, engelsche, duitsche en italiaansche talen, in de mathesis, de natuurkunde, scheikunde en werktuigkunde.

Een kursus is uitsluitend bestemd voor jongelieden die voor de industrie en den handel worden opgeleid.

De schoone kunsten worden er met de grootste zorg beoefend.

Wij hebben gemeend aan de aanzienlijkste Katholieken in Nederland dienst te doen, door hen bekend te maken met eene inrigting, die te regt in 't noorden van Frankrijk de achting en het vertrouwen der hoogste klasse van de maatschappij geniet. (3603)

De Pillen van Holloway zijn een zeer aanbevelenswaardig middel voor Kortademigheid en Borstkwaal. C...... D. W.., te Veendam, was aan hevige borstkwaal onderhevig, waardoor hij dag noch nacht rust gevoelde, door het sterke hoesten gaf hij veel bloed op, en zijne bloedverwanten en vrienden hem als tot een geraamte ziende veranderd, hadden alle hoop op herstel opgegeven. Als naar gewoonte echter werkte hier weder de pillen van Holloway; gemelde heer, dezelve gedurende drie maanden gebruikt hebbende, werd hij volmaakt genezen en bevindt zich thans beter dan ooit.

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75; *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. 251 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's-Etablishment.* (3393)

(3652) Bij P. N. VERHOEVEN, te *'s Bosch*, ziet het licht en is bij zijne gewone Korrespondenten verkrijgbaar gesteld:

DE DWALING

VAN HET

PROTESTANTISME,

BEWEZEN

DOOR

J. B. MALOU,

Bisschop van Brugge.

Uit het Fransch vertaald door A. J. VAN BEMMEL, R. K. Pastoor te *Vreeswijk*.

In 12°. Prijs 65 Cents, *franco* per post 85 Cents.

Nog is bij denzelfde van de pers gekomen en bij alle Boekhandelaren te bekomen:

Bloemlezing uit Nederlandsche Prozaschrijvers en Dichters, van Hooft en Vondel tot op onze dagen, 2 deelen in royaal 8°. (1222 bladz. druks) *in half linnen banden* . . . . . *f* 4.50.

Volledig leerboek der algemeene geschiedenis, ten gebruike van de inrigtingen van onderwijs en opvoeding, door J. MOELLER, *Hoogleeraar der geschiedenis aan de Kath. Hoogeschool van Leuven.* Uit het Fransch vertaald, onder toezigt van den schrijver, in-12. In 5 deelen.

Van het 5e Deel, *Nieuwe Geschiedenis*, is verschenen de 1e aflevering (1517—1648). De 2e aflevering is ter perse, en zal spoedig door de 3e aflevering worden opgevolgd, waarmede het werk kompleet zal zijn.

Geschiedenis des Ouden en Nieuwen Testaments, door BERNARD OVERBERG. Uit het Hoogduitsch vertaald, *Derde Uitgave*, herzien door J. H. WENSING, Oud-Professor, 2 deelen, in gr.-12 *f* 2.00.

Ars dicendi priscorum potissimum praeceptis et exemplis illustrata, auctore JOS. KLEUTGEN. Editio altera, emendata et aucta. *In usum scholarum*, gr. vol. in-8°. . . . *f* 1.75.

De Institutione Grammatica, Prosodia et Arte Metrica, vol. in-12 . . . *f* 0.75.

Syntaxis der fransche taal, naar de spraakkunst van NOËL en CHAPSAL en andere taalkundigen, met oefeningen ter vertaling; door L. v. J. In-12° *f* 0.50

(Deze syntaxis kan dienen als een vervolg op de gemakkelijke opstellen voor eerstbeginnenden.)

Nouveau Manuel de prononciation française, à l'usage des maisons d'éducation; par CH. PIBARD. In-12 . . . . . *f* 0.40.

Verhandeling over het rekenkundig ontleden in de fransche taal, met voorbeelden en oefeningen; door L. v. J. In 12 . . . . *f* 0.10.

Leçons françaises de Littérature et de Morale, à l'usage des établissements d'instructions; tirées de l'ouvrage de Noël et De la Place, d'après l'édition de 1844 de Bruxelles. In-12. *Seconde édition.* In half linnen band . . . . *f* 0.60.

Eerste beginselen van den land- of akkerbouw. Eene verzameling van voorschriften uit de nieuwste Engelsche, Fransche, Duitsche, Nederlandsche en Belgische landbouwkundige schrijvers, op den vaderlandschen landbouw toegepast. Voor schoolgebruik, in-12. *Eerste deel.* . . . . . *f* 0.10.

—— —— *Tweede deel* . . . » 0.15.

De Zangschool. Keus van gezangen voor de school en het leven. In 12. . . . . *f* $0.07\frac{1}{2}$.

Dichtbundeltje voor de Katholieke Jeugd. Inhoudende 33 bijzonder voor de jeugd geschikte Dichtstukjes. In 12 . . . . . . *f* $0.12\frac{1}{2}$.

Korte Lessen en Gebeden, ten gebruike der Katholijke jeugd, door een R. K. Pr. (*Ten voordeele van de armen*). In-12 . . . . . *f* 0.10.

Bij getallen met aanzienlijke korting.

De maand October, toegewijd aan O. L. V. van den Rozenkrans. In-18 . . . . . *f* 0.50.

J. J. Arkesteyn en Zoon,

Boekhandelaren te ***'s Hertogenbosch,*** hebben uitgegeven en alom verzonden:

OVERWEGINGEN

VOOR ALLE DAGEN DES JAARS,

DOOR

Mgr. R. CHALLONNER,

Bisschop van Debra en Vic. Ap.

OPGEDRAGEN AAN

Z. D. H.

Mgr. Johannes van Hooijdonk,

Bisschop van Breda.

VIERDE DEEL.

(October, November en December.)

Uit het Engelsch. Kerkelijk goedgekeurd.

Prijs ***f* 0.50.**

Van bovenstaand werk, waaraan een buitengewoon debiet ten deel valt en bereids in verscheidene Katholieke gestichten en huisgezinnen is ingevoerd, zijn de drie vroeger verschenen deelen op aanvrage bij alle soliede Boekhandelaren verkrijgbaar.

HH. Boekhandelaren kunnen bovenstaande ook aanvragen bij onzen Hoofdkorrespondent de Heer J. S. DE HAAS te Amsterdam, bij wien reeds al onze uitgaven in voorraad zijn. (3647)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

Nouveau Dictionnaire de Théologie morale, par l'abbé B. Philip, chanoine et vicaire honoraire de pamiers et de perpignan. Un vol. 8°. *f* 2.50.

Sylloge monumentorum ad mysterium Conceptionis Immaculatae virginis de parae illustrandum cura et industria Antonii Ballerini S. J., deux vol. in 8° *f* 7.50.

Manuel des pieuses domestiques, par M. l'abbé C. A. Ozanam, Prêtre du diocèse de Paris. Missionnaire Apostolique et chanoine Honoraire de Troyes. Dédié à Monseigneur D. Affre, Archevêque de Paris, in 32° *f* 0.85

La vie de Saint Ignace de Loyola, par le père Genelli, de la compagnie de Jesus, traduite de l'Allemand, par M. Charles Sainte-Foi, 2 vol. in 12° *f* 2.00

Le Chef d'oeavre de Dieu ou les souveraines perfections de la Sainte Vierge sa mère, par le R. P. Étienne Binet de la Compagnie de Jesus. Édition corrigée, par le P. Pierre Jennesseaux, de la même compagnie. Un vol. 8° . . . . *f* 2.50.

Souvenirs religieux et militaires de la Crimée, par le R. P. de Damas de la compagnie de Jésus, aumônier de l'armée d'Orient, 12°. . . . *f* 1.60.

Guide des pécheurs ou traité de l'exellence et des Avantages de la vertu et du chemin qu'il faut suivre pour y parvenir, par le R. P. Louis de Grenade de l'ordre de Saint-Dominique; traduction nouvelle faite sur l'Espagnol, par M. l'abbé Grouzet, Prêtre du diocèse d'autun, traduction du Droit ecclesiastique de M. Philips etc. Quatrième édition, revue et corrigée par l'auteur, 12°. . . . . *f* 1.50.

Vie de Madame E. A. Seton fondatrice et première supérieure des soeurs ou filles de la charité aux états-unis d'Amérique. Avec de nombreux extraits de ses écrits, et une esquisse historique de la Congrégation depuis sa fondation jusqu'à ce jour par le révérend docteur White, traduite en français, par l'abbé J. Babad, Missionnaire du diocèse de Lyon, 12° *f* 1.25.

Vie du très-Révérend père Jean-Baptiste Rouzan, fondateur et premier supérieur Général de la société des Missions de France, aujourd'hui connue des prêtres de la Miséricorde sous le titre de l'Immaculée conception des Dames de Saint-Clotilde etc. par le P. A. de la Porte, prêtre de la Miséricorde, 8° *f* 2.75

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.